

ISSN 1333-8153

Rožat

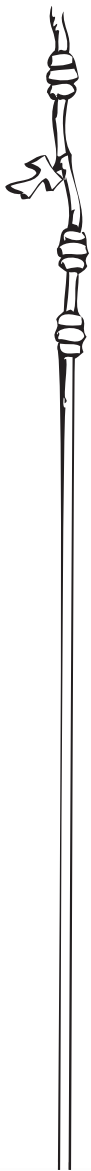
Godina 2012.

Župni list

Broj 1(11)

Božić 2012.

Rozat

Župni list

Župni u red Velike Gospe

Na rivi 1

20236 Mokošica

Božić, 2012.

Urednik: dr. Jozo (fra Josip) Sopta, župnik

Uredništvo: fra Drago Ljevar, Mato Tomljanović

Lektura: prof. Helena Barišić

Fotografije: S. Gobbo, Ž. Bačić, B. Jović, D. Ljevar, J.Sopta, arhiv samostana

Ilustracija na zaglavlju preuzeta je iz kodeksa fra Bone Razmilovića koji se čuva u Franjevačkom samostanu na Poljudu

Prijelom i tisak: Alfa 2, Dubrovnik

Telefon: 020/ 453-249

Web stranica: www.rozat.org

e-mail: zupa@rozat.org

ISSN 1333-8153

Naklada 800 primjeraka

Dragi župljani!

Nakon šest godina nastavljamo izdavanje našega župnoga lista. Čini nam se potrebnim u ovim turbulentnim vremenima ostavit pisani trag - prema onoj latinskoj izreci: riječi lete a pisano ostaje. Iako imamo naše internetske stranice sa svježim informacijama, ni to nas nije odvratilo od namjere da ne tiskamo novine u starom Gutembergovom obliku, tj. slovima „pritješćenim“ na papir.

Sa zahvalnošću se sjećamo nedavnom preminuloga fra Augustina Vlašića koji je 1984. pokrenu župni list. O fra Augustinu donosimo kratki zapis u ovom broju. Makar danas tehnički list izgleda loše, ipak je ispunio svoju zadaću i za mnoge naše župljane je bio dragocjeni izvor vijesti, uz dnevne novine, jedino štivo. List je izlazio do fra Augustinova premještaja iz ove župe 1988. Ukupno je tiskano jedanaest brojeva.

Mi smo 2000. godine obnovili list i tijekom 6 godina izdali deset brojeva. List smo tiskali najčešće u boji i na boljem papiru. Jednako tako smo imali veći broj suradnika. Posebno se sjećamo nedavno preminule članice uredništva i lektorice našega lista prof. Tereze Buconić Gović. List je izlazio od Božića 2000. do Uskrsa 2006. Tada je župnik fra Josip primio službu provincijala u Zadru.

Poslije šest godina vratio se na staro mjesto. Zajedno s njim je došao fra Drago Ljevar, dosadašnji gvardijan sv. Frane u Zadru. Na službi samostanu u župi ostale su sestre Josipa Vlašić i Nevenka Tadić.

Dok vas sve, dragi prijatelji, ovim brojem pozdravljamo, pozivamo vas na suradnju - ne samo u priložima za list - nego na onu širu, koja se tiče cijele župe. Zajedno možemo od dobra koje imamo postići bolje i više.

Želimo svima sretan Božić i mirom ispunjenu Novu 2013. godinu

vaši fra Josip i fra Drago

KRONIKA SAMOSTANA I ŽUPE ROŽAT (od 1894.)

(nastavak 11.)

*Bože daj mir i zadovoljstvo srca,
te spas duše.*

1. I. 1918.

Danas je u crkvi Matici bila svečana služba Božja sa blagoslovom Božićnim. Mjesni je župnik celebrirao i preko sv. mise održao propovijed sa blagoslovom. Čitali su po običaju sve milostinje darovane crkvi Matici, sve umrle, vjenčanja i rođene kroz godinu 1917.

6. I.

Sveta tri kralja! Iza obične sv. službe Božje ujutro i popodne, poslije podne u 3 sata, bila je u školi mala zabavica božićna, u čast Novorođenog Djetića. Bilo je nekoliko O. K. časnika, nekoliko ih je iz bližnje župe Mokošice i naših župljana sva sila. Predstavicu je organizirao mjesni župnik o. A. Pavelin, te mu je bio pri ruci savjesni učitelj gosp. Niko Mazara. Zabavica je prošla u najboljem redu, osobito "živa slika" koja je prikazivala Poklon malom Isusu izvršno je ispala. Školska djeca s Kćerkama Marijinim pokazale svoju vještinu i pripravnost prema svojem upravitelju.

14. I.

Danas se je ustanovila mjesna činovnička Zadruga Dubrovačka rijeka, kao podružnica „Dubrovačke.” Dijelilo se je među članove 40 dkg masti i 13 kg krumpira na glavu.

19. I.

Danas mjesna aprovizacija dijeli 12 dkg kukuruznice, 60 dkg (orza) ječma na

glavu. Bogu hvala i na ovome, kad nije bolje. Narod je veseo!

3. II.

Sveti Vlaho. Sproveo se u župi prostom sv. službom Božjom, kao svaki drugi blagdan. Osobito ne bilo ništa. Ove se dane kupi u Rijeku svaki izlog mladičića i zapuštene djece, da se pleše i udara sve do iza ponoći u Jele Krkoč, trgovkinje u Komolcu. To mahnitaje prelazi svaku mjeru. Ona je obijesna i njezini u kući, pak motaju jadni i neiskusni narod, da troši zdravlje duše i tijela, da upropašćuju svoje kuće i obitelji, samo da si ona u krčmi grne novac. Svaki se pošteni Riječanin zgraža na ovo. Samo da Bog i nju ne pohodi sa kojom nevoljom. Puno se bogati, s Bogom ne stoji, rekao bi naš narod.

5. II.

Ove se dane dijeli po 10 deka kukuruznice tj. 1 kg na glavu za deset dana. Sve bi to čovjek u jednom ručku pojeo. Jadan narod.

10. II.

Danas se pronio glas da je Austro - Ugarska sklopila mir posebno s Ukrajinom. Ukrajina ima izobilja žita, tako te se nadamo, da ćemo sada malko odahnuti, i više deka primati.

11. II.

Mjesec i pol dana ne pade kiša. Dani sunčani i vedri baš kao u sred proljeća. Samo 3 dana kroz ovo vrijeme bilo leda. Narod obrađuje polje, sije i sadi, okopava, reže u svih šesnest, da se barem za dogodine, ako mu Bog blagoslovi, opskrbi.

5. III.

Ljetina izvršno pokazuje i daje najljepše nade, za buduću žetvu. Ove se je godine

kao nikada do sada posijalo i pšenice i ječma, i graha, i pasulja svake vrsti: pak osobito krumpira, boba i bobice.

10. IV.

Narod prima samo 12 dekgrama na dan i to kukuruznice i drugo ništa pod ovim nebom. Ako to zakuha, nema kruha, a ako ispeče kruh, nema ništa kuhana. Deki, tj. dnevno razdioba kruha, da su i otrov ne bi se otrovali š njima!

(Op. 12 deka)

1. IV.

Nešto je narod odahnuo, pa bilo i malo. Zelje, grah, bob počeo, ali opet što će sve to kad narod nema začine u kući. Masline brate, da se tako ni starci ne sjećaju, svakog voća i granja ostalo sva sila. Samo da dođe rod kraju. Ribe kad i kad dođe na prodaju, pa bilo i manje.

10. VIII.

Ove godine, ne vlada ko obično drugih godina "srdobolja," budni je narod snažnije, pak odolijevao simptomima, ili se čuva zelena voća.

15. VIII.

Gospa Velika. "Titularis Matrice." Misu je pjevao i propovijed držao P. O. Jozo Matović. Preko mise se je odzvanjalo pjevanje ko na Gospu Karmelsku. Popodne se plesalo i mahnitalo. Tu se je skakalo a temperatura na toplomjeru pokazuje 27° R. Deralo se. Nečuvveno, ali istinito, ludog li naroda. Pa još. Pilo se vina, ko vode a ono je, čujte ljudi, čudo po 12 kr, a da je vino, nu vino ni vidjelo nije, a ipak

su ga neki uz svu skupoću ipak toliko ispili, da su mjereći put kojim su hodili glavom zid razbijali i tlo ljubili. Pak da će rat završiti. I ovo je kultura ratnog doba.

Bože, ili ih udri sasvim u glavu, ili ih prosvijetli, jer se ovako dalje ne daje. Tvoje se ime grdi,

mnoštvo se uznemiruje, ljudstvo materijalno i moralno propada, dobri se kvare. Tebe se ne pridržavaju.

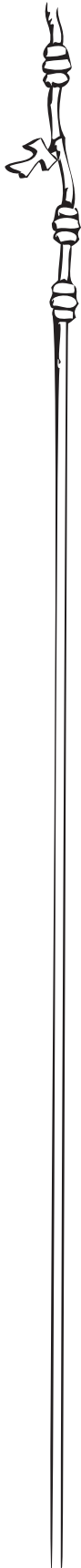
31. IX.

U najboljem je jeku svaka vrsta voća. Narodu se inače to najbolje na licu poznaje. Na jedan građanski, srednji i niži stalež jedna obična smokva se prodaje po 5 novčića, malo veća 7 novčića, a velika i 10 novčića.

5. X.

Danas je stigao brzopjav da su Njemačka, Austrija i Turska ponudili primirje Antanti

za početak pregovora o miru. Munjevom brzinom od uha do uha razglasilo se je među narod i svak je na tu riječ odahnuo. Mir! I treba ga ispaćenom jadnom čovječanstvu. Zadnja je hora. Sutra je blagi dan Gospe od Rožarija, nek nam se Gospa smiluje, kako je dala pobjedu kršćanstvu nad silnim Turčinom, tako neka i nama sada dade pobjedu mira nad strašnim prolijevanjem krvi. Čuje se i drugi glas, naime, da se je car Ferdinand Bugarski odrekao prijestolja radi toga što je Bugarska prva zapitala mir. Još se ne zna ništa odgovoriti. Odgovora nema još nikakva, a to je začudo, da su svi listovi obustavljeni, jer poštom dolazi sve ostalo samo ne i novine.

21. XI.

Danas nastane opća velika žalost u ovoj župi Rožat, jer nakon kratke bolesti od osam dana, blago preminu u Gospodinu nezin župni upravitelj o. Anastazije Pavelin. Od 31. VI. 1917. do danas 21. XI. 1918. bio je blagoslovljen njegov rad u

ovoj župi. Osobito je radio oko uzgoja mladosti jednog i drugog spola. Ustanovio je Treći red sv. oca Franje i Društvo kćeri Marijinih. Bi pokopan u tuđi grob uz veliko suosjećanje ovog naroda. Nastojanjem pošt. o. Joza Matovića harni Vrničani (Vrnik, otočić kraj Korčule) napraviše mu spomen-grob, te uz veliku marljivost o. Frana Čučevića, sadašnjeg upravitelja župe, nakon skoro dvije godine bi prenesen u njegov novi grob sa sv. misom. Pokoj mu duši!

1. XII.

Danas imenovanjem prisvijetlog biskupa dr. Josipa Marcelića nastupi dušobrižničkom službom o. fra Frano Čučević u ovoj župi Rožat.

1. XII. 1918.

Danas Nj. Vel. Kralj Petar Karadorđević bi proglašen po volji narodnoj za kralja Srba, Hrvata i Slovenaca, ujedinjenih u jednu Kraljevinu.

Tekstove je odabrao Zlatko Šimičević

Zavičaj

Zavičaj ti ne daruje Bog,
ne rodi ti ga majka,
ni tegoban očev uzdah.
Zavičaj ti ne poklone
sura brda ni neobuzdana
proletna igra iz dubina nabujalih voda.
Niti ljetne kiše što razastiru jutarnje zavjese niti.
Niti svjetlost što se povazdan hrve sa sjenama.
Zavičaj ti daruje tvoj prvi odlazak,
tvoj prvi grob,
i prva suza nakon toga.

Željko Ivanković

Toplina

Dok drhtim u hladnoj praznoj sobi,
iznutra me Ljubav Tvoja grije.
Dok kroz prozor gledam kišu kako pada,
vesele mi misli Tebi lete.
Dok moje misli Tebi putuju,
tužni tmurni oblaci nestaju.
I dok oni nestaju,
moje misli i dalje Tebi putuju.
Putuju i traže Te.
Traže Te jer trebam Te.
Jer trebam toplinu Tvoju.
Tu toplinu samo Ti mi možeš dati.
Dati toplinu, pokloniti radost,
možeš samo Ti, Sunce moje.
I zato Ti kao znak zahvalnosti
želim pokloniti stihove ove!

Zlatko Šimičević

TOMIĆ FRA DINKO (1880–1921)

Rodio se u Mokošici 11. 1. 1880. U novicijat je ušao 3. 5. 1897. u samostanu Uznesenja Marijina na Orebićima nakon što je u Rožatu završio nižu gimnaziju. Svečane zavjete položio je 3.5. 1900. Studirao je teologiju u našem samostanu Male braće u Dubrovniku. Za svećenika je zaređen 31. 8. 1902.

Fra Dinko je bio obdaren mnogim darovima uma i srca. Poslije ređenja imenovan je magistrum klerika u Zadru. Uz ostale dužnosti predavao je neke predmete na našoj gimnaziji u Zadru.

Dobri fra Dinko još od mladih dana bio je lošega zdravlja. Uskoro su mu liječnici otkrili zlokobnu suhu ili tuberkulozu. Posljedica toga bila je udaljevanje iz klerikata i premještanje u Nerezine na Lošinju, radi

dobre klime. Zbog ratnih događanja nije mogao poći na bolju njegu a bolest je sve više napredovala.

Teška bolest mu je skončala život 23. srpnja 1921. Voljen od svijetu, bilo njegovih klerika, subraće i naroda mogao je još puno dati ali je Providnost drukčije odredila.

(Ovaj izvještaje je nakon smrti poslao u Zadar fra Bonaventura Sokolić)

Netko je 1940. posjetio Nerezine i držao duhovne vježbe (možda Didon). On se iznenadio kad je vidio svježe cvijeće na grobu fra Dinka Tomića. Za Nerezince je preminuo na glasu svetosti. Osobito se zauzimao za Franjevački treći red u koji je upisao mnoge vjernike.

Nepoznati prepisivač, franjevac, opisao je fra Dinkov grob. Smješten je među najutjecajnije obitelji. Grob je bio obzidan kamenom a prekrivala ga je u cijelosti velika kamena ploča. Nad uzglavljem je stavljen križ s podnožjem. Očito je bio od drveta. Na sredini križa bio je ugrađen fotoportret pokojnika. U dnu je stajao natpis:

*In memoria
di
P. Domenico Tomich
i Neresinesi
-posero-*

Na uzglavlju groba pisalo je na drvenoj ploči:

Hic in Domino

Requiescit

annorum XLI

D. M. R. P. Dominicus Tomich

Sacerdos et Parochus S. Jacobi

Qui vixit ut dixit

Obiit ut vixit, vivit ut obiit

Neresinae XXIII. Julii MCMXXI.

Ovdje u Gospodinu

počiva

u 41. godini

Poštovani otac Dominik Tomić

Svećenik i župnik sv. Jakova

Koji je živio kako je govorio

Umro kako je živio, živio kako je umro

Nerezine, 23. srpnja 1921.

Danas 2010., sve to više se ne može vidjeti. Žalimo za izbrisanim sjećanjima na našu braću.

fra Josip Sopta

*Franjevački samostan u Nerezinama s grobljem
na kojem je pokopan fra Dinko Tomić*

Badnjak na Gradićevu

Na Gradićevo je uvijek stizao Badnjak prije nego što bi otpalo svo lišće s prostrane pergole pred kućom i posljednji se cvat boguvile posušio, ostavši netaknut na stablu kao blijedoljubičasti skupocjeni aranžman sve do prvih siječanjskih vjetrova.

Posni smo badnjački ručak zaslađivali priklama posutim cimetom i vaniljom, a predvečer načimali damižanu gustog crnog mirisnog vina iz Potomja što bi nam ga donijela Tonkova rodica Zrinka. Ugodna gorkost tanina zaostajala je u ustima dugo nakon što bi gutljaj nestao u grlu.

Božićno smo drvo pronalazili na brdu iza kuće. Među gustim izdancima makije znalo se naći koje zelenomodro stablo česmne, s mirišljivim zagasito crvenim bobicama. Pod njim bi djeca poslagala betlehemske figurice koje su podsjećale na čudesnost Božićnog događaja o kojem svjedoči Evanđelje po Luki.

Bakalar za večeru kuhala sam u natkrivenoj ljetnoj kuhinji, a njegov je miris ugodno preplavljivao vrt i rasvijetljene terase Gradićeva. Badnjačke večeri uvijek su na Gradićevu bile tihe i mlačne, a zvona crkve u Mokošici koja u ljetnim večerima nisu dopirala do naših mirina, čula su se tada jasno. Njihovom slavljeničkom zvuku odgovarala su ona s drevne crkvice Sv. Stjepana na drugoj obali. I voda, i tamnoljubičasti okvir brda, i zlatasto smeđi odsjaj popodneva na njima, uranjali su tiho u baršunastu zavjesu noći, crnu i meku, u kojoj je Gradićevo blistalo poput rasvijetljenog broda na pučini. Bio je pozornica puna mjesečine, koja je mirisala po češnjaku, po kasnome vrtu, po morskoj salati. I rijeka i utišana obala postojali su zbog njega. Svježina je rasla, krčkanje bakalara ulazilo u završnicu, a ja sam, unatoč prohladnosti koja je kurentom dolazila s izvora, produljivala ostanak na njegovoj palubi čudesno pribodenoj između tamnog svoda i mirne vode, sve dok ne bih začula glasove majke i oca, ona s netom ispečenim kruhom, a otac polažući skrivečki u svjetlucave papire vješto omotane smotuljke oko urešenog stabla. Tonkovo prebiranje po klaviru i refren drevne pučke pjesme, ugodan i mio kao miris zimskih jabuka na starinskom ormaru, i uzbuđenje... kao prozračni san iz djetinjstva.

A onda je strašni nepravedni rat prekinuo taj mirni slijed, učinio nas beskućnicima, ostavio žednu zemlju, uništio sve naše svetinje, raskrio nam kuću i ognjem sažego sve što je u njoj gorjeti moglo. Tko je mogao tada i pomisliti da ćemo se ikada više vratiti u taj prostor oivičen zvonima u blagoglasju: Od Gospe povrh Rožata do Duha Svetoga preko puta, od franjevačkog tornja do Svetoga Petra na strani od Čajkovića, od stamenog mokoškog zvonika do starohrvatske preslice Sv. Stjepana i zavjetne kapelice Sv. Antuna u Suhoj dolini; u blagozvučnosti njihovih tonova podizala sam svoju djecu.

No čuda se događaju, jer Bogu ništa nemoguće nije. Vratili smo se. Jer od svih

postaja na našem putu, samo je Gradićevo bilo dom. Utočište u kojem smo pronašli prostor za snove; u kojem smo gradili svoju priču trpku i slatku poput plodova oskoruše.

Na Gradićevu opet snažne ljubičaste stabljike kupusa odolijevaju burama; tu mirisna menta samoniklo raste poput žilavog zelenog tepiha, a iz škrapa moćnog ogradnog zida niču žuti pelin i ljubičasta kadulja.

Opet nas svakodnevno obilaze galebovi i čuče na krovu paviljona kao dobri duhovi i jutrom nas bude glasovi ribara dok rijeka, kao otrgnuti komad neba leži neprozirna a krotka pred našim pogledima. Bakalar je pripremljen i njegov će miris uz češnjak i šaku petrusina i ove godine ispuniti mirisom i kuću i dvorište. Doći će djeca i dovest će svoju djecu, i doći će moja majka, samo će nas moj otac blagosivljati s oblaka. I poteći će opet božićna pjesma i njezin ljupki, srcu mio refren kao miris zimskih jabuka na ormaru.

S. Stojan

Gradi ljetnikovac Gradićevo

Božić u Rijeci dubrovačkoj – mirisi i boje nostalgije

Božićno vrijeme uvijek je nekako posebno. Ljudi osjećaju spokoj, mir pa čak i ljubav jedni prema drugima. Osjećaju i ljubav prema svom kraju mjestu gdje su se rodili, gdje su živjeli njihovi preci, gdje žive oni i njihova djeca. Isto je u Rijeci dubrovačkoj.

KUD Komolac predstavlja udrugu stanovnika Rijeke kojima je stalo sačuvati od zaborava riječke nošnje, riječke običaje, naše riječi i fotografije. Snimili smo tako polusatni film o božićnim običajima u Rijeci dubrovačkoj koji je javno prikazan na Dubrovačkoj televiziji, a, u nešto skraćenom izdanju, i na Hrvatskoj televiziji. Franjevački samostan pohođenja Marijina na svoje je mire ponosno primio stare fotografije Rijeke dubrovačke. Činilo mi se tada kao da i naš Samostan jeca za prošlim vremenima. Vremenima kada je Rijeka bila očuvana, bistra, čista i zelena i kada ljudi nisu znali komunicirati nikako drugačije nego izravno, govorom i pogledom. Vremenima kada nije bilo mobitela, telefona, kompjutera, vremenima kada čovjek u obitelji nije bio osamljen, kada se smijalo i plakalo zajedno, kada su se dijelila dobra i teška vremena.

Glazba Komolac proslavila je sedam desetljeća svoga rada, pretrpjela ratna razaranja, vremena neimaštine i ponovna okupljanja. KUD Komolac ima dugu tradiciju iako se njegovo postojanje ne može promatrati odvojeno od Glazbe Komolac. Naše božićne programe upravo radi toga završavamo koncertima. Naša nas Glazba Komolac već nekoliko godina uvodi u Novu godinu želeći poručiti da je još uvijek tu i da će tu još dugo i ostati.

KUD Komolac postoji od sredine prošloga stoljeća i u svojoj dugoj povijesti imao je nekoliko stotina članova od kojih su neki, na poseban i trajan način, obilježili njegovo postojanje, rad i djelovanje. Ne mogu, a ne sjetiti se jedne osobe koja je upravo u tom smislu neprestano davala sebe, razmišljajući o tome što još treba učiniti, a ne o tome kako se možda vrlo malo cijeni učinjeno do sada. Ove nas je godine napustila naša članica, draga profesorica Tereza Buconić Gović. Program KUD-a Komolac u božićno vrijeme prije dvije godine počeli smo upravo s našom Terezom. Okupili smo se u podrumu Pera Kolića, čitali o riječkim običajima, slušali gospara Borisa Kurtelu o životu u Rijeci nekada, pjevali uz Duo Omblu. Toga je dana naša Rijeka živjela riječ. Živi je i danas pamteći našu Terezu i zahvaljujući joj na blagu pisane riječi koju nam je darovala.

Željeli smo na prigodan način obilježiti i dvadesetu obljetnicu oslobođenja Rijeke dubrovačke. Dogovorili smo gostovanja naših prijateljskih društava s Osojnika i iz Pridvorja, ugledni znanstvenici dr.sc. Vinicije Lupis i dr.sc. Bruno Šišić sudjelovali su na tribini koju smo nostalgичno nazvali Rijeka naša negdašnja. I bilo je dobro. Dugo su nakon njezina održavanja u svibnju, unatoč slaboj posjećenosti, o rečenome i otkrivenome tada pisali mnogi mediji. Jer otkrili su kulturno povijesno blago riječkoga zaljeva. S tim ćemo nastaviti i dalje. I tu je naša Tereza surađivala.

KUD Komolac objavio je film o stradanju Rijeke dubrovačke, jedini sistematizirani video zapis o stradanju ovoga kraja u Domovinskom ratu, a koji je s Terezom zabilježio gospodar Stijepo Uroš. Trenutačno razgovaramo s Hrvatskom televizijom o izradi profesionalnog filma o stradanju Rijeke i njezinih stanovnika u Domovinskom ratu. Ima još puno dobrog za učiniti.

Župni list Rožat jedna je od tih dobrih stvari. Ima i on tradiciju još iz vremena kada smo ga prevrtali na jednom listu papira ispisanom na običnom pisaćem stroju ili kada smo stranice papira formata A 4 presavijali i, gotovo precizno, ih spajali spajalicama. Rožat se upravo našem KUD-u Komolac učinio kao nepresušan izvor informacija, kroničar vremena i mala škrinjica iz povijesti. A sve se to našlo na jednom mjestu kada je deset župnih listova naš fra Josip Sopta uvezao u lijepu knjižicu. Danas nastavljamo s tim poslom. Ispisujemo sadašnjost i čuvamo je za budućnost. I pozvani smo svi to činiti što znači da su svi prilozima dobrodošli budući da ima puno toga za napisati, na primjer, o načinima ribanja u Rijeci, o običajima u božićno, korizmeno ili uskršno vrijeme, o životu tijekom dugih ljetnih mjeseci ili kratkih i oštih zimskih dana.

Lijepo ponovno vidjeti djevojke u starinskim nošnjama Rijeke dubrovačke u protokolarnim zbivanjima Dubrovačko-neretvanske županije i Grada Dubrovnika ili u procesiji za Festu svetoga Vlaha. Lijepo je i znati da postoji nekoliko mogućnosti za rad i djelovanje za našu Rijeku, bilo članstvom u KUD-u ili u pisanjem tekstova u našem župnom listu. Darujte dio sebe zavičaju i pomozite sačuvati onaj mali dio Rijeke koji vam je drag. Jer sve je to dijelić mozaika koji nazivamo život...

Blagoslovljen Božić i uspješnu Novu 2013. godinu želi vam KUD Komolac!

Mato Tomljanović

ZABRANITI RIBARENJE ŠABAKAMA

U novinama „Narodna svijest“, broj 3. od 22. siječnja 1930. Godine, na prvoj stranici objavljen je tekst pod naslovom „Uništavanje ribe u Rijeci dubrovačkoj“. Jedan stanovnik Rijeke dubrovačke, prije 82 godine, obratio se je uredništvu spomenutih novina s molbom da objave njegov tekst u kojem govori o problematiki izlova ribe na ovom području. Taj čovjek, taj Riječanin, kako stoji u potpisu, bio je svjestan da takav izlov, osobito sa šabakama, ne vodi ničemu, da nije dobar, niti potreban, te da takve radnje i takvo ponašanje ozbiljno uništavaju riblji fond Rijeke dubrovačke, naročito mreže šabake koje sa sobom odnose sve ono što nađu na morskom dnu. Prenijet ću dio njegova teksta:

„U proljeće, kada se riba izleže, najveće love onu sitnu ribu – gamadiju. Ova se gamadija prodava za male novce, a gdje kod nalove toliko te gamadije, da je ne mogu prodati već je u more bacaju. To je silna šteta za ribarstvo. Ulovom gamadije uništava se mnoštvo oborite ribe. Da se u to uvjerim i drugome dokažem, da je ulov gamadije štetan, kupio sam 1 kg te vrste ribe za 5 dinara. U tome kilogramu sitne ribice, bilo je 37 sitnih barbunčića, 11 malih cipolića, 3 smudutića (brancina), 2 ovratice i neke druge vrste većinom srdjelice. Računao sam popriječno koliko bi kg bilo težine, da je ova riba narasla do svoje srednje prirodne veličine i koliko bi bilo koristi u novcu.

37 barbunčića da je bilo pustiti da uzraste svaki do 25 dkg, to bi bilo 9 kg, po 20 dinara kg, to bi iznosilo 180 dinara, 11 cipolića po 1 kg da je uzrastao, to bi bilo 11 kg, po 20 dinara kg, dinara 220, 3 smudutića po 2 kg to bi bilo 6 kg, po 20 dinara kg, iznašalo bi dinara 120, 2 ovratice po 1 kg, to bi bilo 2 kg po 20 dinara kg iznašalo bi

dinara 40, srdjelice bi uzrasle od 1 kg do 8 kg, po 8 dinara kg, što bi iznosilo dinara 64. I tako ono, što se je prodalo za 5 dinara, do koje vrijeme vrijedilo bi dinara 624.

Bogu je plakati i žalosno gledati na svoje oči, koliko stotina kvintala ulove te male ribice, koje bi, kad bi dorasle do svoje naravne veličine dake neprocjenjive koristi i pučanstvu i ribarima“.

Tako piše razboriti, pametni i dobronamjerni Riječanin. A nekada, za vrijeme Dubrovačke Republike, Rijeka dubrovačka bila je pravi ribnjak i davala je obilato ribe pučanstvu Dubrovnika i okolnih naselja. Bilo je to vrijeme kada se nije moglo, niti smjelo loviti spomenutim mrežama, budući da su stari i mudri Dubrovčani, na vrijeme uvidjeli i shvatili što šabake mogu učiniti ribljem fondu. Stoga je bilo zabranjeno loviti ribu šabakama u Gružu, Rijeci dubrovačkoj, Zatonu, Slanomu i na području stonskih Mladina. Za nepoštivanje toga zakona, mnogi su ondašnji stanovnici Republike plaćali velike novčane kazne, mnogi su završili i u zatvorima, tako da su na kraju bili prisiljeni svoje mreže šabake prodavati.

Stari spisi govore da je nekada u Rijeci dubrovačkoj bilo toliko ribe koja je često na obalu iskakala i ljudi bi je jednostavno pokupili (tunje, trupači, palamide...). U tim vremenima, ribari s područja Rijeke dubrovačke lovili su mnogo ribe koju bi prodavali na dubrovačkoj ribarnici i po okolnim selima. Naš Riječanin stoga, s pravom i razlogom, predlaže da se na području Rijeke dubrovačke zabrane mreže šabake, a za one koji to ne budu poštovali, da se odrede visoke i stroge kazne. Bio je to ljudski poziv jednog malog čovjeka, najvjerojatnije ribara, da se zaštiti fenomen naše rijeke, naše Omble. Kada bi taj nepoznati stanovnik Rijeke dubrovačke mogao znati što se danas događa i što se namjerava učiniti s njegovom Omblom, i to na početku 21. stoljeća, zasigurno ne bi vjerovao. Mislio bi da sanja. I dobro bi mislio. Jer, čovjek samo u snovima slobodan jest.

Nikola Šubić

FRA AUGUSTIN (MARINKO) VLAŠIĆ – in memoriam

Negdašnji župnik ove župe, fra Augustin Vlašić, tiho je usnuo u Gospodinu 22. travnja 2012., u 75. godini života, 55. redovništva i 45. svećeništva. Pokopan je u utorak, 24. travnja 2012. na groblju Lovrinac u Splitu.

Rodio se u pitomom selu Sovići, župa Gorica u Hercegovini, u polju koje se prostire od „Imote do Ledinca“. To područje zvano i Bekija, osim što je rodno i plodno zemljom, nekada je bilo plodno i duhovnim zvanjima. Fra Augustin je imao u našoj Provinciji sv. Jeronima rođenoga brata fratra, fra Maksu. Njih dvojica voljela su svoj poziv i Provinciju „kao svoju dušu“. Zapamćeni su po ljudskoj toplini i otvorenosti. Temperamentom su bili različiti: fra Makso lepršaviji i razigraniji, a fra Augustin ozbiljniji i povučeniji. Kao da su rođeni da budu fratri i to su bili cijeli svoj život, cijelim svojim bićem. Uz ostale darove fra Augustin je znao lijepo pisati i slikati. Nekoliko njegovih akvarela pokazuju nadarenost koja nije došla do potpunoga izražaja.

U našoj župi Velike Gospe ostat će upamćen kao župnik brojnih novih inicijativa. Službu župnika župe Velike Gospe Rožat vršio je od 1982. do 1988. Uz to je u njegovo vrijeme obnavljan naš samostan nakon katastrofalnoga potresa 1979.

Pun pastoralnoga žara vratio se tada još mlad iz Njemačke gdje je godinama radio u hrvatskoj katoličkoj misiji u Wiesbadenu. Odmah je u župi krenuo raditi s mladima, umnažao je župni listić, uveo je moderna tehnička pomagala i štošta drugo.

Poslije je služio ponovo u Wiesbadenu, na Hvaru, potom kratko u Kamporu na Rabu te konačno u Crikvenici. Tu je doživio moždani udar od kojeg se nikada nije oporavio. Posljednje četiri godine života proveo je vezan uz krevet u našem samostanu na Poljudu. Svoju bolest podnosio je strpljivo nadajući se ozdravljenju. „Sestrica smrt“ pokušala je i na njegova vrata te ga odvela u krilo Očevo.

fra Josip Sopta

Obiteljska škola

Od 16 .do 18. studenog 2012. godine održana je peta Obiteljska škola u organizaciji Vijeća za život i obitelj Dubrovačke biskupije uz srdačnu podršku našega biskupa. Iz naše župe ove godine sudjelovale su tri obitelji, dok je ukupan broj sudionika preko 50 obitelji s djecom.

Škola se održavala u hotelu Neptun. Tako su obitelji, odvojene od svakodnevnice, slušajući izvrsne predavače saznale mnogo o odabranim temama. Tijekom tog vremena djeca su provodila vrijeme s vršnjacima u odvojenim dvoranama. Dječja druženja nisu stihijska, već organizirana i vođena sigurnim rukama i toplim srcem pretežno odgajateljica iz vrtića.

Ovogodišnja tema Škole “Zagovaranje obiteljskih vrijednosti u društvu” odabrana je s ciljem upoznavanja roditelja sa zdravstvenim odgojem koji je nestručno i nepripremljeno uveden u škole, a kojim se nastoji nametnuti ideologija koja je potpuno suprotna našim roditeljskim nastojanjima

i sustavu vrijednosti u kojemu odgajamo našu djecu. Naime, roditeljima je onemogućen odabir programa koji bi skladno i cjelovito pristupao ovim važnim temama spolnosti i morala. Time je ugrožena uloga roditelja u kvalitetnom odgoju djece. Roditeljska prava (izgleda samo deklarativno) priznaje i Ustav RH (čl. 63) te mnoge deklaracije i konvencije na međunarodnoj razini, a kojih je potpisnica i Republika Hrvatska.

Predavači, Krešimir Miletić i Ladislav Ilčić, nama roditeljima osvijestili su kako uz brojne obveze koje imamo u obiteljima, možemo i obvezni smo angažirati se oko teme odgoja. Dužni smo djelovati ne samo u krugu obitelji, već i društvu koje nas okružuje. To možemo postići neprestanim radom na sebi, komunicirajući s istomišljenicima, hrabreći sebe i druge obitelji da dignu svoj glas za cjelovit odgoj i u školama. Zaista, školski sustav i druge državne institucije ovdje su radi nas i morale bi biti naš servis, podupirati nas u odgovornom roditeljstvu, a ne nas podcjenjivati i raditi na našu štetu!

Ivana Marić

Nacionalno zahvalno hodočašće u Rim od 4. do 10. studenog 2012.

Tri autobusa, s oko 140 hodočasnika s područja Dubrovačke biskupije, krenula su u nedjelju 4. studenog iz gruške luke prema Splitu. Ondje smo se priključili ostalim hodočasniciima s područja splitske metropolije. Putovanje smo nastavili trajektom za Anconu. Asiz, grad sv. Franje, sljedećeg jutra bio je prva postaja našeg hodočašća. Ondje smo slavili euharistijsko slavlje u bazilici sv. Marije Anđeoske, a kasnije smo posjetili i bazilike sv. Franje i sv. Klare. U večernjim satima ponedjeljka stigli smo u Rim u kojemu smo se zadržali četiri dana, tijekom kojih smo posjetili najznačajnija hodočasnička mjesta. Posjetili smo sve bazilike od sv. Petra, sv. Ivana Lateranskog, sv. Marije Velike, sv. Pavla izvan zidina, ali i druga nama katolicima bitna mjesta kao Svete skale (po predaji one iste skale kojima se Isus penjao do Pilata), crkvu Sv. križa u kojoj se čuvaju relikvije Sv. križa), Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima, katakombe sv. Kalista kao i crkvu sv. Petra u okovima gdje se nalazi čuveni Michelangelov Mojsije s rogovima. Vidjeli smo i druge znamenitosti Rima na kojima se nismo mogli zaustaviti kao što su Koloseum, Panteon, Fontana di Trevi, Piazza di Spagna, Oltar Domovine, Anđeoska tvrđava,... Oduševljenje materijalnim ljepotama prostora koje smo upijali slijevalo se u snagu svakodnevnih misnih slavlja na kojima je sudjelovalo oko 1200 hodočasnika iz južne Dalmacije. Mise su predvodili naši biskupi: splitsko makarski nadbiskup Marin Barišić, šibenski biskup Ante Ivas i dubrovački

biskup Mate Uzinić. Središnji događaji ovog nacionalnog zahvalnog hodočašća bili su papina audijencija u srijedu 7. studenog i zajednička zahvalna misa svih Hrvata u bazilici sv. Petra u četvrtak 8. studenog. Svi dionici ovih svečanih trenutaka osjećali su se ponosno, sretno i milosno. Prvi milosni trenutak bio je susret sa Sv. Ocem Benediktom XVI. na općoj audijenciji na Trgu sv. Petra. Sv. Oca pozdravili smo burnim pljeskom, uz poklik „Papa, mi te volimo!“ a on nam je uzvratio dužim obraćanjem na hrvatskom jeziku u kojem nam je između ostalog poručio: *“S posebnom radošću pozdravljam vas, hodočasnike iz Hrvatske, koji ste došli, predvođeni vašim pastirima, zahvaliti za moj apostolski pohod vašoj domovini prošle godine. (...) Dragi prijatelji, pozivam vas da molite u obitelji i za obitelj. Kada sutra budete u ovoj bazilici slavili euharistiju te na grobu apostola Petra ispovjedili svoju vjeru, sjetite se svih onih koji su vam ju predali. Isto tako znajte i vi s hrabrošću svima posvjedočiti radost i ljepotu vjere u Isusa Krista. Od srca blagoslivljam sve vas i vaše najmilije. Hvaljen Isus i Marija!”* Drugi milosni događaj bila je misa zahvalnica u bazilici sv. Petra na kojoj je sudjelovalo oko 5000 hrvatskih hodočasnika i svi hrvatski biskupi na čelu s kardinalom Josipom Bozanićem koji je i predvodio euharistijsko slavlje. Dirljivo je bilo vidjeti naše biskupe kako kleče oko groba sv. Petra i čuti kako bazilikom sv. Petra odzvanja zahvala Bogu na hrvatskom jeziku i vapaj da nam obnovi dar vjere. Hodočasnička srca osobito ljubavlju i zahvalnošću kucala su pokraj groba dragog nam blaženika, pape Ivana Pavla II. Tu smo se posebno pomolili za sve Dubrovčane i preporučili potrebe svih nas u njegov moćni zagovor. Zadnjeg dana hodočašća provedenog u Italiji posjetili smo Loreto u čijoj se bazilici nalazi Nazaretska kućica. Po povratku u Hrvatsku, biskup je zaželio da u Vepricu dubrovački hodočasnici još jednim misnim slavljem upute svoje zahvale Presvetom Trojstvu i Majci Mariji za nebrojene primljene milosti.

- Asiz-

U bazilici sv. Marije Anđeoske ili Pocijunkuli slavili smo prvo zajedničko misno slavlje koje je predvodio naš biskup Mate Uzinić. Ostali smo očarani ljepotom Asiza. Pogotovo se to odnosi na pogled s vrha brijega na kojem su smještene bazilike sv. Franje i sv. Klare. U njima se čuvaju, osim njihovih zemaljskih ostataka, i vrijedni predmeti koje su nosili ili kojima su se služili ovi začetnici franjevaštva. Pogled s brijega pada na prostranu dolinu s obrađenim poljem. Mislim da je sv. Franjo gledajući s ovog mjesta dobio inspiraciju za boju odjeće odnosno habita. Svakako, primijetila sam kako je iste smeđe boje asiška zemlja i boja habita naših fratara i franjevki. Imali smo priliku još jednom izraziti zahvalnost dragom Bogu za dar sv. Franje i franjevaca, pogotovo u ovoj godini u kojoj slavimo osamstotu obljetnicu od dolaska franjevaca na naše tlo.

- Čudni su putevi Gospodnji-

Prvi dan boravka u Rimu za nas Dubrovčane bio je vrlo zanimljiv. Krenuli smo po planu i programu, ali Božja je providnost pripremila nešto drugo za nas. Iako smo krenuli na vrijeme kako bismo stigli na misu u baziliku sv. Pavla izvan zidina, upali smo u prometnu gužvu i zakasnili. Naravno, s nama je bio i naš biskup koji je također zakasnio. I on je odlučio ostati „sa svojim stadom“ na dnu bazilike iako mu je bilo ponuđeno da bude na oltaru. Tako je još jednom potvrdio svoje geslo „Od ljudi za ljude“. Po završetku mise razgledali smo baziliku i pobliže se upoznali sa likom dragog nam sv. Pavla. Krenuli smo prema bazilici sv. Marije Velike gdje smo se posebno pomolili za naše obitelji i našu djecu na mjestu ispod glavnog oltara u kojem se nalaze relikvije Isusovih jaslaca. Potom smo se uputili u Hrvatski papinski zavod sv. Jeronima. Tamo nas je čekalo iznenađenje. Susreli smo hodočasnike Zadarske nadbiskupije na čelu s njihovim, ali i našim bivšim pastirom, nadbiskupom Želimirom Puljićem. Slavili smo misu koju je predvodio nadbiskup Puljić, a propovijedao naš biskup Uzinić. Zahvalili smo dragom Bogu za sve milosti koje je darovao dubrovačkoj Crkvi po biskupu Puljiću, ali i za dar današnjeg pastira. Svakodnevno bismo trebali uočavati znakove Božje prisutnosti među nama. Ovaj susret prošlosti i sadašnjosti traži i budućnost: budućnost koju prepuštamo Bogu u zajedništvu s ljudima i Crkvom. I zaključih kako je dragi Bog puno bolji organizator od svih agencija svijeta. ☺

Marija Đurović

P.S. Dragi čitatelju! Znaj da si bio uključen u svaku molitvu, u svaku blagoslov, svaku žrtvu na ovom zahvalnom hodočašću.

Kršćanska obitelj

Obitelj je osnovna stanica ljudskoga življenja od samoga početka. U Knjizi Postanka čitamo i vjerujemo kako je Gospodin Bog pred kraj djela stvaranja, šesti dan, stvorio čovjeka na svoju sliku: „...muško i žensko stvori ih”. Dakle obitelj! „I blagoslovi ih Bog i reče im: „Plodite se i množite i napunite zemlju i sebi je podložite!

Sam Gospodin naš Isus Krist, premda Bog, izabrao je k nama doći Božanskim putem, u ljudskom tijelu, kroz obitelj u kojoj je rastao i odgajao se. Za početak svog javnog djelovanja, prvo čudo kojim je započeo svoju objavu učenicima, izabrao je svadbu, svečani početak bračnog, odnosno obiteljskog života. Crkva je ženidbu uzdigla na razinu sakramenta kao nasljedovanje Kristovih spasenjskih djela.

U iščekivanju radosnog blagdana Kristovog rođenja u našim obiteljima nekako jačaju međusobne veze i ljubav. Božić je obiteljski blagdan a odmah nakon njega slijedi Blagdan svete obitelji čime Crkva, potaknuta Duhom Svetim, Svetu obitelj stavlja u središte života, a preko nje i sve naše obitelji. Međutim, što radimo u ostale, „neblagdanske dane? Tada jačanju obitelji posvećujemo manje vremena i pažnje, često smo u trci za vremenitim dobrima, bombardirani hedonističkim idejama sa svih strana. U takvim uvjetima jedinstvo obitelji slabi, nesloga cvjeta, rađanja su sve rjeđa, a pobačaji i razvodi postaju svakodnevnica.

Ovo nisu plodovi slučajnosti, nego pomno isplanirani scenarij nečastivoga. Zbog toga, drage obitelji, nemojte misliti da se ovo nama ne može dogoditi, ne zato što zlo ne bira mjesto ni vrijeme, nego upravo obratno, priprema i jedno i drugo da nas zaskoči kad mi ne budemo spremni.

Za svaki cilj i svaki ideal kojem težimo trebamo se vježbati i jačati, odricati i zauzimati, te sva naša nastojanja predati zagovoru naših nebeskih zaštitnika. Pozivamo sve obitelji koje žele nasljedovati Svetu obitelj da se slobodno priključe radu obiteljskih zajednica u našoj ili u drugim župama. Zajedno ćemo slaviti Gospodina, razmjenjivati iskustva, zauzimati stavove i boriti se protiv negativnih zakonskih propisa i krivog odgoja naše djece koje institucije ovog vremena žele nametnuti. Mi roditelji imamo obvezu boriti se za prava koja nam pokušavaju oduzeti. Jačat ćemo se kroz susrete i radionice u kojima se osvrćemo na pojave i događanja u društvu slijedeći Crkveno učiteljstvo te čitajući i razmatrajući Sveto pismo. Posebna prilika pruža nam se kroz Godinu vjere u kojoj se trebamo duhovno ojačati kako bismo imali snage u kršćanskom duhu odgovoriti na sve izazove.

U tom duhu neka svim kršćanskim obiteljima bude blagoslovljen i radostan Božić a nova godina neka vam bude istinska godina rasta u vjeri, postojanosti u nadi te natjecanja u istinskoj ljubavi i djelima milosrđa.

Josip Prkačin

HE Ombla: da ili ne

Najnovija događanja u vezi gradnje HE Ombla nisu uklonile sve dileme i sve bojazni koje izaziva gradnja ovoga projekta.

Donosimo prikaz Dubrovnik.net

Na Sveučilištu u Dubrovniku su 13. prosinca 2012. predstavljeni zaključci stručnog savjetodavnog tijela za projekt Hidroelektrana Ombla po kojima je projekt izgradnje HE Ombla prihvatljiv i izvediv

Riječ je o stručnjacima iz geologije, hidrogeologije, geotehnike, seizmologije i građevinarstva iz Makedonije, Slovenije, BiH i Hrvatske.

Prenosimo prikaz s portala Dubrovnik.net

Prof. dr. Tatjana Vlahović s Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije splitskog Sveučilišta kazala je kako razrađena projektna rješenja pojedinih objekata potvrđuju da je ideja izgradnje HE Ombla tehnički ostvariva. Kako je rekla uz upotrebu suvremene tehnike izvođenja moguće je odbaciti i najmanju sumnju u svezi s izvedivošću zatvaranja aktivnih ili danas neaktivnih podzemnih krških kanala, a što je dosad bio najveći izvedbeni izazov samog projekta.

“Osim problema koji su posljedica visoke seizmičke aktivnosti dubrovačkog područja, projekt HE Ombla je vrlo korektno i stručno napravljen i smatramo da bi se trebalo pristupiti njegovoj realizaciji bez opasnosti po sigurnost objekata i ljudi” kazala je Vlahović i dodala kako je HE Ombla s inženjerskog stajališta zanimljiv i inovativan projekt koji će rezultirati proizvodnjom električne energije iz obnovljivih izvora i poboljšanjem vodoopskrbe Dubrovnika i okolnog područja.

O hidrogeološkim značajkama govorio je **prof. dr. Darko Mayer** s Rudarsko-geološkog naftnog fakulteta u Zagrebu, a o seizmotektonskim značajkama **prof. dr. Eduard Prelogović** s istog fakulteta. O istome su govorili i **dr. Dušan Aleksovski sa Sveučilišta u Skopju**, a **Zdenko Josipović iz Ljubljane** naglasio je da je projekt tehnički izvediv i nema nikakve opasnosti za ljude i objekte.

Nakon prezentacije slijedila su brojna pitanja aktivista ekoloških udruga iz Dubrovnika te stanovnika Rijeke dubrovačke koji su u većini bili protiv toga projekta između ostalog izražavajući nezadovoljstvo studijom utjecaja na okoliš

te bojazni da bi uslijed mogućeg potresa moglo biti velikih problema s tim projektom.

Ono što i dalje zbunjuje i plaši je daljnja devastacija Omble. Uskoro će ova prelijepa i čarobna rijeka “Rika” biti samo privezište luksuznih jahti, brodica i mjesna kloaka. Jedina još barem doknekle sačuvana cjelina je otočić Blato u samoj rijeci. On je vezan uz crkvu Velike Gospe i nekadašnji benediktinski samostan Sv. Marije u Rožatu kojega je sagradio još u XII. st. Savin Gundulić.

Samo je do sada čudom spašen od brojnih pokušaja da se devastira. Biskupija, župa i naš samostan su odoljeli napasti prodaje. Bilo je raznih pokušaja da se ovaj prelijepi otočić izgradi u turističke svrhe. Molimo da Gospa od Rožata svima daruje mudrost za prave odluke i više ljubavi za očuvanje stvorenog.

Koliko god nismo dovoljno informirani i poučeni o visoko stručnim stvarima, ipak nam intuicija nalaže oprez. Vidjeli smo oko nas i previše promašaja. Ako se HE Ombla bude gradila, zacijelo mora voditi više računa o sigurnosti i okolišu.

Što je FRAMA?

FRAMA je kratica za zajednicu, tj. bratstvo mladih koje se naziva Franjevačka mladež. To su mladi okupljeni oko Isusa Krista i Božje riječi te djeluju, potaknuti snagom Duha Svetoga, po uzoru na sv. Franju Asiškog. Odatle i naziv Franjevačka, ali uz to i zato što Frama djeluje u sklopu velike franjevačke obitelji. Pojam mladež obuhvaća mlade od 14. do 30. godine života, mlade koji su odlučili dublje zaviriti u svoj život, tražiti smisao svojega postojanja i usmjeriti svoj način života prema pravim vrijednostima prepuštajući kormilo Bogu uz pomoć franjevačke obitelji. Vrlo često framaši, po odlasku iz Frame, nastavljaju produbljivati svoj put kroz život u Franjevačkom svjetovnom redu (FSR). Frama se najčešće okuplja u franjevačkim samostanima, no nije nužno uvijek tako.

Sami počeci osnivanja ovakvog bratstva sežu 30-ak godina unatrag kada je u Italiji osnovana GIFRA (Gioventu Francescana). Kako se Bog uvijek pobrine za širenje onoga što je dobro, tako je i ta mala zajednica sve više rasla i širila se po svijetu pa tako doprla i do Lijepe naše. Framaši su se počeli okupljati na Kaptolu u Zagrebu. Uz pomoć bogoslova, osnaženi i ohrabreni Božjom milošću, širili su radost, bratstvo i zajedništvo u sve ostale krajeve Hrvatske gdje su postojali franjevci. Dana 14. prosinca 1992. godine službeno je osnovana Frama u Hrvatskoj.

Frama nije samo skup mladih, već obitelj, braća i sestre koji djeluju u zajedništvu s Bogom Ocem. Okupljaju se najmanje jednom tjedno na susretima razrađujući neku temu za koju se bratstvo odlučilo. Teme se nastoje povezati sa životom sv. Franje i, produbljene kroz evanđelja, životom mladih današnjice i današnjim svijetom. Teme uglavnom pripremaju framaši animatori po dogovoru i nastoje tokom susreta animirati čitavo bratstvo na aktivno sudjelovanje, produbljivanje i razradu teme. Svi susreti su uvijek obogaćeni duhovnim pjesmama i molitvom. Osim tjednih susreta na Frami postoje i razne druge aktivnosti kroz koje se mladi mogu ostvariti prema svojim karizmama: od karitativnih djelovanja (posjeta raznim domovima ili skupljanja pomoći za potrebite), do dramskih, glazbenih ili molitvenih aktivnosti.

Ono što Framu čini posebnom jesu obećanja koja Framaši obnavljaju svake godine kao vanjski znak pred Bogom i Crkvom. Ta su obećanja njihov odgovor na poziv Duha Svetoga da žele kroz iduću godinu živjeti evanđelje i služiti svom bratstvu po primjeru sv. Franje.

Da bi pojedini Framoš otkrio svoj poziv i odlučio želi li dati obećanja, treba provesti određeno vrijeme u Frami. Po samom dolasku svaki se Framoš upoznaje s djelovanjem bratstva kroz tjedne susrete, akcije i druženja (razdoblje inicijacije) te se smatra simpatizerom Frame. Ako prepozna svoj poziv i izrazi želju za pripadnošću bratstvu, biva primljen u Framu. Tada kao primljenik prelazi u dublje upoznavanje sa životom bratstva i životom sv. Franje kroz razdoblje formacije kada se priprema za davanje obećanja kada postaje obećanik ili tzv. pravi framaš. Tada kao punopravni član Frame može biti odabran za pojedinu službu u bratstvu.

Dragi čitatelju, o Frami ćeš ipak najviše saznati iz prve ruke ako prisustvuješ nekom od framaških susreta. Potrebno je samo otvoreno srce, dobra volja i pouzdanje u Boga.

I. G.

Primanja i obećanja Frame Rožat

U nedjelju 14.listopada 2012.g. mladi iz Frame Dubrovnik – Rožat okupili su se kako bi bili primljeni u bratstvo te kako bi dali ili potvrdili svoja obećanja življenja po uzoru na svetog Franju.

Tijekom svete mise u Franjevačku mladež primljeno je 9 novih članova, 6 članova je po prvi put dalo svoje obećanje, a svega 3 člana je ponovno potvrdilo svoje obećanje.

Misno slavlje predvodio je fra Josip Sopta, ujedno i duhovnik mladih Framaaša, koji je tijekom misnog slavlja ljudima поближе objasnio sami pojam Frame i sudjelovanje u toj maloj zajednici. Naglasio je značenje svetoga Franje koji je svojim životom uzor svim franjevcima pa tako i framašima.

Predsjednica mjesne Frame Ivana Gleđ nakon propovjedi prozvala je sve primljenike i obećanike koji su pred oltarom izrazili i ponovno potvrdili želju da nastave svoj put formacije u Frami. Kao simbol njihovih želja svi framaši primili su znak tau, poznati znak među framašima.

Ovom njihovom slavlju nazočili su i predstavnici područnog vijeća, potpredsjednik Pero Mihaljević i voditeljica formacije Perina Granić. Perina Granić članica je i Frame Đakovo, a odlučila je svoj put nastaviti u Frami Rožat.

Frama Rožat sada broji 18 članova i 3 simpatizera koji se spremaju započeti svoj put formacije u Frami sljedeće godine.

Nakon svete mise održani su i izbori mjesnog vijeća. Obred izbora vijeća započeo je blagoslovom duhovnog asistenta i čitanjem poticajnog teksta iz evanđelja. Neki su dobili iste službe kao i protekle godine, a neki nove.

Slijedila je zajednička večera nakon koje su framaši i njihovi gosti u zajedništvu pjesmom proslavili tadašnji dan i nastavak njihovog djelovanja.

Ivana Gleđ, Frama Dubrovnik-Rožat

Dietrich Bonhöffer - Dobre sile

Pjesma „Dobre sile - Von guten Mächten“ je dodatak pismu koje je Dietrich Bonhöffer pisao iz zatvora zaručnici Mariji von Wedemayer 19. prosinca 1944. Malo zatim ubijen je od strane Gestapoa zatvoru u Berlinu 9. travnja 1945.

Pjesma je ispovijest vjere nakon sumnji i tragičnih predosjećaja. Govori nam kako kršćanin treba gledati na život u teškim trenucima, jer je unatoč zlim silama tješe nas „dobre sile“, Božanski, anđeoski glas u srcu.

Upravo dobre sile su anđeli božanske zaštite, suprotstavljene silama Zloga, kako brojni tumači tumače naslov pjesme. Mi smo za hrvatski prijevod zadržali njemački izričaj, napominjući da „dobre sile“ znače anđele Božje.

Pjesama je postala važni dio modernoga pjesništva i kršćanske pobožnosti.

Prijevod: Fra Josip Sopta

Dobre sile

*Dobre Sile okružuju mene,
divno je osjetit sad zaštitu ovu,
želim s vama živjet u sve dane,
s vama poći u godinu novu.*

*Dobre Sile sada mene štite,
neka dođe ono što doć' mora,
Bog je s nama u jutro, u podne,
kada je večer ili sviće zora.*

*Još nas uvijek staro teško muči,
pritišće nas teret prošlih dana.
O Gospode, podari nam srcu,
ozdravljenje od zadanih rana.*

*I kad kalež teški nama pružaš,
gorkom boli ispunjen do vrha,
zahvalno ću njega tada primit,
iz ruke tvoje, bez straha i srha.*

*Kad nam opet svoju radost pružiš,
ovog svijeta i ljepote sunca,
sjetit ću se tijeka svog života,
svoje nade, svojega vrhunca.*

*Neka tiho gore svijeće ove,
rasvjetljujuć' našu noć i tame.
Skupi odasvud sve nas ovdje danas,
i nikad nas ne ostavi same.*

*Kad tišina i mir svud zavlada,
dopusti nek' jekne i naš glas,
svijet će čuti uzvišenu pjesmu,
to djeca tvoja hvale te za spas.*

Dietrich Bonhöffer

KRONIKA ŽUPE I SAMOSTANA ROŽAT, 2012.

21. do 22. svibnja 2012. održan je u Zadru Kapitulski kongres na kome su izvršene promjene u samostanu i župi Rožat. Dosadašnji članovi, fra Vito Smoljan premješten je na Kunu, a fra Božidar Šustić u Rijeku.

Novi članovi su fra Jozo Sopta, ex provincijal, imenovan je starješinom i župnikom Franjevačkog samostana i župe Rožat, a fra Drago Ljevar župnim vikarom. Dekretom Biskupskog ordinarijate Dubrovnik i odredbom našeg Kapitulskog kongresa, fra Jozo, novi predstonik i župnik, preuzeo je samostan i župu Rožat 23. srpnja 2012.

3. VIII. 2012. dolazi fra Drago Ljevar, župni vikar.

7. VIII. 2012. Došao nam je u goste mons. Drago Balvanović, misionar u Limi, Peru. Kod njega je fra Jozo bio u posjetu tjedan dana prošle godine.

15. VIII. 2012. Velika Gospa, župni patron. Misu u 8 sati u samostanu predvodi fra Jozo, a u Matici fra Božo, dosadašnji župnik. Misu u klastru predvodi don Stipe Kordić, župnik u Staroj Mokošici. Nazočno je veliko mnoštvo iz Mokošice jedne i druge. Barjaci i procesija, sve po običaju. Fra Božo Šustić na ovoj župnoj proslavi oprostio se od župe Rožat i pošao na novu dužnost za župnika Župe sv. Nikole Tavelića na Krnjevu u Rijeci.

22. VIII. 2012. Kod nas boravi na odmoru fra Tomislav Čurić koji je premještan u naš samostan Kampor na Rabu.

2. IX. 2012. Mise su po zimskom rasporedu. Krštenja su nedjeljom, a vjenčanja subotom. Danas je bila misa u Matici u 9.30 sati s Presvetim u procesiji. Pratili su Presveto svi predstavnici župe Rožat s barjacima i baldekinom. Lijepo su molili i pjevali. Fra Drago je ostao ugodno iznenađen skladom i pobožnošću vjernika kojih je bilo stotinjak.

Fra Jozo je imao misu u 8 i župsku u 11 sati u samostanskoj crkvi, a fra Drago u 19 sati.

8. IX. 2012. Misu u Čempresati predvodi fra Drago Ljevar. Bilo je preko 120 vjernika. Pjevao je naš župni zbor. Nakon mise, po običaju, domaćini su pozvali na zakusku. Veliko slavlje u Gospinom polju.

11. IX. 2012. Fra Jozo odlazi u Split i Zadar dogovoriti pripremu za simpozij 800. obljetnica, Početci franjevaštva u Hrvata. Ostaje sve do 13. rujna.

14. IX. 2012. Otvorili smo web stranicu: www.rozat.otg i na njoj je objavljeno misno slavlje iz Matice od 2. rujna 2012. Imamo i novu E-mail adresu: zupa@rozat.org zahvaljujući Josipu Čavaru koji je to lijepo izradio. Hvala mu. Evo što piše na biskupijskoj stranici: "Župa Velike Gospe - Rožat u Rijeci Dubrovačkoj odnedavno ima svoje mrežne stranice na adresi www.rozat.org. Uz podatke o povijesti župe i franjevačkog samostana na stranicama se nalaze i korisni podaci o aktivnostima župne zajednice danas. Na stranicama se mogu pronaći tjedne oba-

vijesti, raspored misa, vrijeme održavanja župnih kateheza i slične informacije. Predstavljene su i zajednice koje djeluju u župi: župno pastoralno vijeće, franjevački svjetovni red, Frama, zborovi, ministranti, obiteljska zajednica, karitativna zajednica. Važniji događaji zabilježeni su fotografijama i audio zapisima. Stranica je nastala u dogovoru novog župnika fra Josipa Sopte i novog župnog vikara fra Drage Ljevara te u suradnji sa župljanima. Tijekom prvog tjednazabilježeno je preko tisuću posjeta.”

16. IX: 2012. Mise u Knežici i Dračevu Selu predvodi fra Drago. Lijepo obnovljene kapelice. Baš su lijepo uređene. Vjernici prelijepo pjevaju. Svira i uređuje crkvu gosp. Marko. Fra Jozo ima mise u 8 i 11 sati u našoj samostanskoj crkvi, a fra Drago u 19 sati. Objavili smo raspored vjeronauka: subotom u 10 sati vjeronauk pohađaju djeca pripravnici za Prvu pričest, u 11 sati - krizmanici i ministranti u 10 sati. Probe dječjeg zbora su subotom u 11 sati, a mladih srijedom u 20 sati. Ove nedjelje objavili smo ove obavijesti. Pozivali smo mlade i odrasle da se uključe i u druge oblike rada u našoj župi: čitači,

pjevači, FRAMA, obiteljski susreti, Franjevački svjetovni red i druge oblike koje ćemo nastojati ponuditi. Napominjemo da je biskup odlučio da se krizma podjeljuje poslije 2. razreda srednje škole. To znači da iduće godine neće biti krizme. Prisiljeni smo kupiti novi automobil. Polo je star 15 godina. Koji

možete dragovoljno pomoći, pomozite. Time bi nam značajno olakšali situaciju. Unaprijed hvala.

20. IX. 2012. Imali smo fra Jozo i fra Drago ispovijed mladih framaša, njih dvadesetak.

21. IX. 2012. Fra Rafo Romić predstavlja knjigu u povodu 800. obljetnice početaka franjevaštva u Hrvata u organizaciji Matice Hrvatske. Sudjeluje fra Veselko Grubišić, gvardijan Male braće, i naš fra Jozo Sopta. Mišljenja su da je ipak Franjo bio u Dubrovniku jer je karizma franjevaštva i provincija baš tu u Republici Dubrovačkoj.

22. IX. 2012. Fra Jozo ima misu za poginule branitelje HRM u 10 sati i održavanje kod spomenika u Kmolcu.

26. IX. 2012. Sv. Kuzma i Damjan, u Knežici misa u 18 sati, a u nedjelju je svečano s procesijom.

30. IX. 2012. Sv. Jeronim, zaštitnik naše Provincije sv. Jeronima sa sjedištem u Zadrugu. Fra Jozo ima misu u 9.30 sati u Knežici i procesiju. Nabavili su novu misnicu s tradicionalnim dubrovačkim vezom.

Obnovili su staru knežičku nošnju. Po običaju, dvije obitelji pozovu na ručak sestre i nas fratre. Lijepi običaj. Hvala im. Najavili smo za listopad moljenje krunicе u 18.30 sati, listopadska pobožnost.

1. i 2. X. 2012. Održan je u Splitu i Zadru simpozij: 800. obljetnica, Početci franjevaštva u Hrvata. Jedan od glavnih organizatora bio je fra Jozo Sopta koji sprema zbornik. Fra Jozo je donio novu knjigu "Franjevački izvor". Velebno djelo o životu sv. Franje i braće.

3. X. 2012. U 18. sati Franjevački svjetovni red imao je sastanak.

4. X. 2012. Sv. Franjo. Fra Jozo je predvodio sv. misu u 19 sati. Sudjeluje stotinjak vjernika. Svira s. Nevenka. Nakon mise imali smo obred preminuća sv. Frane sa svijećama u zamračenoj crkvi. Lijepi osjećaj moliti sa sv. Franom.

5. XI. 2012. Obišli smo naše bolesnike u Šumetu, Komolcu, Knežici i Gornjem Rožatu, oko 12 bolesnika.

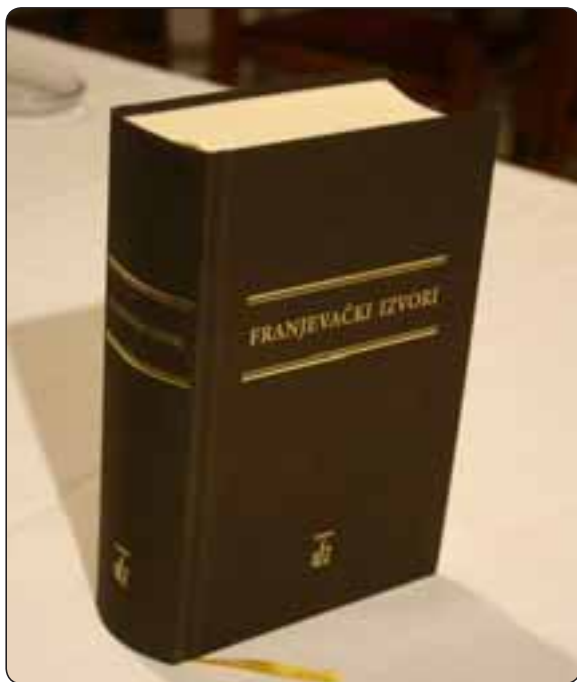
6. X. 2012. Bila je proslava u Splitu u povodu 800. obljetnice dolaska franjevacа u naše krajeve. Išli smo s jednim autobusom iz Dubrovnika u 6 sati. Sv. misa bila je na Sustjepanu u 11 sati.

Vođa puta bio je fra Ivan Čutura a pomagao mu je i fra Drago.

13. X. 2012. U Katedrali, vjernici i svećenici s biskupom Matom Uzinićem, sudjelovali su na misi koja je bila u povodu predstojeće Godine vjere. Bilo je naših obitelji koje su angažirane u sudjelovanju i radu Obiteljskog centra.

14. X. 2012. Zahvala za plodove zemlje bila je na misi u 11 sati. S. Nevenka i s. Josipa lijepo su pripremile i ukrasile ispred oltara plodovima iz našega vrta. Bilo je tu svega što ima u našem vrtu. Svirali su mladi iz Male braće. Navečer, tijekom mise u 19 sati, framaši su dali

obećanja, njih 6 prvi put, troje su potvrdili, a 9 novih primljeno je u Framu.

15. do 19. XI. 2012. Fra Drago obavlja duhovne vježbe u samostanu Male braće. Na putu za Dubrovnik posjetili su nas naša braća iz Provincije, bivši članovi: fra Stipe, fra Franjo, fra Božo i drugi. Posjetio nas je provincijal fra Andrija i naš misionar fra Ilija Barišić iz Konga koji je došao na odmor.

17. X. 2012. U povodu Misijske nedjelje koja se u Hrvatskoj slavi u nedjelju 21. X. 2012. u Crkvi samostana Male braće u Dubrovniku, u srijedu 17. listopada, održan je prigodni program i razgovor s fra Ilijom Barišićem,

hrvatskim misionarom s najduljim stažom u misijama. U programu je s ostalom braćom sudjelovao i provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima fra Andrija Bilokapić.

18. X. 2012. Naša Obiteljska zajednica, desetak obitelji, održavaju svoj drugi obiteljski susret. Pripremaju se i na biskupijski susret na koji idu 4 obitelji.

21. X. 2012. Blagdan Gospe od Danača svečano je proslavljen u nedjelju 21. listopada u samostanskoj crkvi sestara franjevki od Bezgrešnog začeca na Dančama u Dubrovniku. Središnje euharistijsko slavlje predvodio je mons. Ivan Šimić, kancelar Dubrovačke biskupije.

25. X. 2012. U četvrtak na otoku Daksa pokraj Dubrovnika održana je molitva i položeni su vijenci za 53 nevine žrtve koje su na tom otoku ubile komunističke vlasti u listopadu 1944. godine bez suđenja.

Molitvu za žrtve su predvodili fra Veselko Grubišić i u ime Srpske pravoslavne crkve dubrovački protojerej, Slavko Zorica.

Navečer je bila Misa zadušnica u 19 sati u Male Braće koju je predvodio fra Jozo Sopta.

1. i 2. XI. 2012. Mise su u samostanu, Matici i po grobljima: Šumet, Knežica i Komolac. Ljudi su ukrasili grobove svojih pokojnih i upalili svijeće. Na groblju Matica nisu zaboravili ni naš franjevački grob gdje su pokopana naša braća.

4. XI. 2012. Braća naših samostana došli su s kolegama svećenicima fra Dragi čestitati imendan.

9. XI. 2012. Nabavili smo novi automobil marke golf. Stari polo poslali smo u

mirovinu s 15 godina. Služio je župi i samostanu prevozeći osoblje i stvari.

16. XI. 2012. Najsvečaniji dan najsretnijih ljudi lijepe naše Hrvatske! Slobodni su naši generali Gotovina i Markač. Dok smo bili u Zadru, sa svećenicima i vjernicima grada Zadra molili smo ponedjeljkom, a zatim dvije godine, svaki utorak, molili smo za slobodu naših generala. Molitva nije prestala. Molimo i dalje za još šet generala uznika u Hagu.

18. XI. 2012. Na večernjoj sv. misi sjetili smo se svete Eliabete ugarske kraljice kako je pomagala najpotrebnijima. Nakon mise upalili smo svijeće pred crkvom napravivši križ u znak

sjećanja na žrtve Vukovara.

Fra Jozo odlazi na duhovne vježbe. Vrača se tek 27. XI. 2012. Za misu na Krista Kralja u 11 sati došao je fra Ivan Čutura iz Male braće.

2. XII. 2012. Prva nedjelja došašća. Sestre su lijepo okitile oltar upalivši prvu svijeću. Zornice su u 6 sati s jutarnjom. Prije večernje mise molimo krunicu u 17.30 sati, a večernja je misa u 18 sati.

6. XII. 2012. Sv. Nikola, biskup. Misu u Dračevu Selu, u prepunoj crkvi u 10 sati predvodio je fra Jozo. Fra Drago je imao misu u 16 sati. Na večernjoj misi u 18 sati mnoštvo svijeta, roditelja i djece. Gužva, a ipak dostojanstveno. Molimo za putnike, mornare, mlade, djecu i sve

nas. S nestrpljenjem čekamo sv. Nikolu. Obećali smo fra Jozi u propovjedi, koja je bila dijaloška, da ćemo biti dobri. To smo obećali i sv. Nikoli i anđelima. Odbacili smo tri krampusa, a prihvatili slušati roditelje, učitelje i starije do dogodine. Sv. Nikola podijelio je preko 200 darova djeci do četvrtog razreda. Hvala svim sponzorima. Preporučamo se i za dogodine.

7. XI. 2012. Prvi petak. Obišli smo 15 bolesnika. Važno je svojima, starima i nemoćnima, pozvati svećenika koji će donijeti Krista. Uvijek pozovite u svako doba dana i noći ako je netko bolestan. Mi smo spremni doći na svaki poziv. Hvala vama koji se brinete za svoje starije, bolesne i nemoćne.

8. XI. 2012. Fra Jozo i fra Drago su u Male braće na misi svetkovine Bezgrešnog Začeca Bl. Dj. Marije.

10. XI. 2012. Trinaesta je obljetnica smrti prvog hrvatskog predsjednika, dr. Franje Tuđmana. Fra Jozo je predao u tisak jednolisni kalendar kojega ćemo podijeliti prigodom blagoslova obitelji.

Hvala svim suradnicima novopokrenutoga lista "Rožat" br. 11/2012. Nadamo se da će biti sve pripreve gotove i on ide u tisak.

fra Drago Ljevar, kroničar

Zbor Župe Velike Gospe Rožat

Mješoviti župni zbor u Rožatu već je dugi niz godina aktivni dionik svih crkvenih događanja u ovoj župi. Tijekom godina broj članova ovoga zbora varirao je, ali konstanta koja ga prati bila je i ostala ljubav prema Bogu i pjesmi. Članovi zbora različite su starosne dobi, zanimanja, interesa pa i mjesta stanovanja, ali svima im je zajednička misao vodilja „Tko pjeva, dvostruko moli!“ jer pjesma je zaista jedan uzvišeni i nadahnuti način obraćanja Svevišnjemu. Ako čovjek pjeva ponizno, iz duše, te svoju pjesmu namijeni Bogu, dobrobit za njegovu dušu i srce je nemjerljiva, uzvraća mu se čistom Božanskom ljubavi.

Spiritus movens ovoga zbora je njegova voditeljica, crkvena glazbenica, časna sestra Nevenka Tadić. Ona vodi ovaj zbor od kraja srpnja 2010. godine, kad je došla na službu u samostan u Rožatu. Sestra Nevenka je svojim stručnim i predanim angažmanom uvelike djelovala na unapređenje rada ovoga zbora. Predsjednik zbora je prof. Viktor Soče, a njegov zamjenik

gosp. Maro Gončin. Trenutno u zboru aktivno djeluje petnaestak članova. Oni osim pjesmom na euharistijskim slavljinama u većini crkava i kapelica ove župe nastoje svojim aktivnim djelovanjem biti što više uključeni u njen život. Članovi zbora redovito sudjeluju u humanitarnim akcijama. Svojim dobrovoljnim priložima, ali i drugim načinima pomažu potrebitima kako u župi Rožat tako i diljem lijepe naše, u Kninu i Vukovaru. Svojom pjesmom sudjelovali su na predstavljanjima knjiga, božićnim koncertima i proslavi 800. obljetnice reda sv. Klare u Franjevačkom samostanu u Kotoru. Naš zbor surađuje s nekoliko župnih zborova te gostuje u njihovim matičnim crkvama u raznim prigodama.

Od zbora su se početkom ove godine oprostili njegovi dugogodišnji članovi: naša draga gđa Katica Čebulc i gosp. Zvonko Kristović, svima nam znani Nono. Od srca im hvala što su svojom pjesmom godinama uveličavali i uljepšavali euharistijska slavlja ove župe! Mi mlađi naraštaji na njihovom primjeru trebali bismo učiti kako posložiti vlastite prioritete te kako vjera i osobni angažman u Crkvi treba biti središnji dio našega života. Time naš život dobiva puninu i smisao koje nam ostali sadržaji ovog užurbanog vremena nikako ne mogu ponuditi. Stoga Vas pozivam da zastanete, poslušate našu pjesmu i zapjevate s nama!

Anita Kondrić, prof.

STATISTIKA ŽUPE ROŽAT

Prema podacima naših matičnih knjiga u Župi Uznesenja Velike Gospe Rožat u godini 2012. do zaključenja lista "Rožat" (11/2012.) bilo je:

	2012.	2011.
Krštenih	36	43
Prvopričesnika	33	21
Potvrđenih	42	42
Vjenčanih	24	20
Umrlih	24	27

BRATSTVA U ŽUPI ROŽAT 2012.

Bratstvo Gospe Velike u Rožatu

Broji oko 130 braće
Gestold Božo Čanić

Bratstvo sv. Nikole u Dračevom Selu

Broji svega 15 braće
Gestold Ivica Soprano

Bratstvo Sv. Duha Komolac

Broji 80 članova
Gestold Pavo Bečić

Bratstvo sv. Kuzme i Damjana u Knežici

Gestold Maro Šoletić
Bratstvo broji 52 člana

Bratstvo Svetog Trojstva u Šumetu

Broji 40 braće.
Gestold je Damir Knego

RASPORED SVETIH MISA I DRUGIH DOGAĐANJA U ŽUPI ROŽAT 2012./2013.

Božićno vrijeme

Subota, 22. 12. Ispovijed
10.00 sati, školska djeca od prve pričesti do 8 razreda
11.00 sati, srednjoškolci
17.00 sati, mladi

Nedjelja, 23. 12. sv. mise u 8.00, 11:00, 18:00 u Samostanu Rožat,
a u 9.30 Komolcu

Badnji dan, 24. 12. sv. mise u 7.00 i 18:00.
Ispovijed od 10 do 12 sati.

POLNOĆKA 23.30 prije polnoćke prigodni program
24.00 polnoćka

BOŽIĆ, 25.12. 9.30 Šumet i Knežica
11.00 Samostan i Komolac
16.00 Dračevo Selo
18.00 Samostan Rožat

Sv. Stjepan, 26. 12. u 07.00 i 18.00

Sv. Ivan ap., 27. 12. u 07.00 i 18.00 sati

Nedjelja, Sv. obitelj: u 8.00, 11.00.
U 18.00 sati idemo na sv. misu u Mokošicu.

Stara godina, 31.12. u 07.00 i 18.00 sati (Tebe Boga hvalimo).

2013.

Nova godina, utorak, 1.1. 2013., u samostanu u 11.00 i 18.00 sati

Tri kralja, nedjelja 6.1. 2013., 8.00, 9.30 Matica,
11.00 i 18.00, poslije mise nastupa zbor Libertas

RASPORED BLAGOSLOVA OBITELJI U ŽUPI ROŽAT

2012.

	Prvi svećenik	Drugi svećenik
Srijeda, 26. 12.	Šumet	Knežica i Poja
Četvrtak, 27. 12.	Komolac i Čajkovica	Čajkovići, Ogarići i Tenturija
Petak, 28. 12.	Od izvora 2 do 20 Od izvora 50 do 64 i Brnino - Treći svećenik	Od izvora 22 do 28
Subota, 29. 12.	Donji Prijedor	Obuljeno (Gorava)
Nedjelja, 30. 12.	Nema blagoslova	
Ponedjeljak, 31. 12.	Prijedor iznad magistrale	Dračevo Selo

2013.

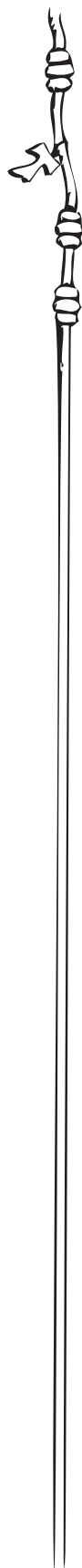
Utorak, 1. 1.	Nova godina, nema blagoslova	
Srijeda, 2. 1.	Vinogradarska 2 do 10 Vinogradarska 20 do 26 - Treći svećenik	Vinogradarska 12 do 18
Četvrtak, 3. 1.	Vinogradarska 28 do 34	Vinogradarska 36 do 44 i neparni
Petak, 4. 1.	Od izvora, neparni Donji Rožat - Treći svećenik	Vinogradarska, neparni
Subota, 5. 1.	Gornji Rožat (istok)	Gornji Rožat (zapad)

Napomene:

Blagoslov započinjemo svakog dana u 9 sati. Molimo da nam se što prije jave novi stanari i oni koje nismo posjetili prošle godine. U zgradama gdje ima više stanova, molimo da se stavi na vrata ime obitelji.

Za blagoslov pripremiti po mogućnosti križ, svijeću i blagoslovljenu vodu.

Sadržaj

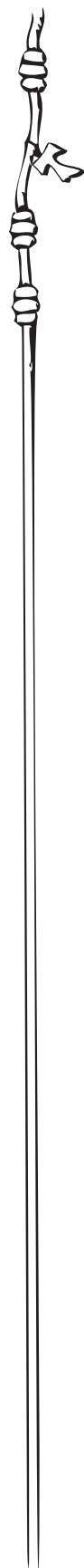
Impresum	2
Uvodna riječ.....	3
Kronika samostana i župe Rožat (od 1894.)	4
Zavičaj i Toplina.....	7
Tomić fra Dinko (1880–1921).....	8
Badnjak na Gradićevu	10
Božić u Rijeci dubrovačkoj – mirisi i boje nostalgije	12
Zabraniti ribarenje šabakama.....	14
Fra Augustin (Marinko) Vlašić – in memoriam.....	16
Obiteljska škola.....	17
Nacionalno zahvalno hodočašće u Rim	18
Kršćanska obitelj	21
HE Ombla: da ili ne.....	22
Što je FRAMA?.....	24
Primanja i obećanja Frame Rožat	26
Dietrich Bonhöffer - Dobre sile.....	27
Kronika župe i samostana Rožat (2012.).....	28
Zbor Župe Velike Gospe Rožat	34
Statistika župe Rožat	35
Bratstva u župi Rožat 2012.	35
Raspored sv. misa za božićne blagdane	36
Raspored blagoslova obitelji u župi Rožat.....	37

Frama

*Tekst i glazba
fra Ivan Matić*

Po-đo-mo za-jed-no pjes-mom na us-na-ma, ra-ši-re-nih ru-ku
sr-ca ra-do-na! Ka-o fra-nje-vač-ka mi- del, svje-tom i-de-mol Ka-o
dje-ca sve-tog Fra-nje Bo-ga sla-vi-mol! Sli-ži-te Go-spo-di-nu u ve-
-se-lja sli-ži-te! Ne-ka na-ša lju-bav i na-ša ra-dost lju-de pokre-ne.

2. Podimo zajedno s pjesmom na usnama,
kao glasnici mira Božjeg kraljevstva!
Mir i dobro želimo svim stvorenjima,
jer nas nosi vječna istina, ljubav Očeva!

Sretan Božić i Novu 2013.

*žele svim župljanima
svećenici i časne sestre*